

A „Kolozsvári Közlöny“ megjelenik minden szerdán és szombaton reggel. Szerkesztőségi szállás: piacz-sor, Dietrich-láz, 277 sz. hová a lapot illető küldemények, u m kéziratok és hirdetések utasítandók. Bérmentellen levéleket csak r. dolgozóztársaink fogadnak el.

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY.

Politikai, tudományos és szépirodalmi lap.

Előfizetési figyelmeztetés

„KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“

1857-dik évi folyamára

Előfizethetni:

januar — juniusi félérre 5 frttal p. p.
januar — marcziusi negyedévre 2f. 40 k. p. p.

Az előf. pénzeket jó idején Stein J. úr kolozsvári könyv-kereskedésbe bérmentesen körjük beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok számát meghatározhasuk.

Az eddigi számokból még csak néhány teljes számú példánnyal szolgálhatunk.

Kolozsvár, dec. 10. 1856.

A „K. Közlöny“ szerkesztősége.

HITELEGYLET.

II.

A gróf Bethlen Farkas indítványában kiszámított tíz milliót egy bank alapjául azon változtatással fogadom el indítványomban, hogy az államkötelevények ne cursalis, hanem kiszabott értékekben vétessenek be egy földbirtokosi bankba. — Sőt éppen csak is ezen államkárptótlások alapjára legyen a bank fektetve, s legelőbb ötven ezer 200 frintos részvény állíttassék meg, mely államkötelevényekben lenne a bankba beadandó; de mely helyett a készpénz is mindig elfogadhatnék mindenkitől.

Ezen kötelevényeknek járna ki a banktól teljes törvényes kamatjuk, mennyit az államkötelevények után az állam is fizetni fog.

Ellentben a banknak lenne joga saját kölcsöneit 6%-re adni ki, hogy így a felülebbő 1 pcent nyeresémből kezelési költségeit hordozhassa.

Ha ezt így át lehetne vinni, akkor az erdélyi földbirtokosság kiragadhatnék azon szerencsétlen helyzetből, hogy jobbágyainak kárptótlási árát, a kötelevények any-

nyira alatt járó cursusa miatt még egyszer egy negyed részben elveszítse.

Továbbá ösztönözve lenne mindenki államkötelevényét a bankba adni be; mire a gróf Bethlen indítványa szerint kevésbé lesz ösztönözve, mert bárki is, ha jobbágy kárptótlását nyugtathatja, sokkal inkább magánál tartja azt, hogy utána a kincstártól tiszta 5 pcentet huzzon, mintsem helyezni egy bankba 3-et 3/4 pcentért, s bizonytalan osztalékért.

Természetes már, hogy egy ily eszmére alapítandó banknak jótékonyását senki meg nem tagadhatja, valamint természetes, hogy a jobbágy-vesztett földbirtokosság sietne felül marasztható öszszegét egy ily bankba behelyezni, mely államkárptótlásának valódi értékét biztosítani képes lehetne, sietnének idejárulni az egyes töképezések, kiknek az epochalis év előtti hitelezéseik államkötelevényekkel lesznek kifizetve, és így ezen eszme minden körbe, minden viszonyok közé jótékony sugárt vetne, s egész államkötelevényünk forgalmi értékét szinte alparira emelendé.

És ez eszme nem kivihetetlen, csak a magas kormányt lehetne megnyerni azon kegyelemre, hogy megfontolván azt, miszerint a jobbágy felszabadulással államai között egyik sem esett el úgy, mint Erdély, mert egyik állam birtokossága sem veszté oda földjének két harmadát, csak is a mi birtokosaink, megfontolva azt, hogy Erdélynek, mint határszéli, s az európai viszonyok folyama s jövője irányában legkényesebb szomszédai tartományoknak, anyagi jollétében alapulhat a próbáltatás napjaira hűségének s szilárdságának legbiztos s legerőteljesb kezessége, adnábele egyezését, hogy egy földbirtokosi bank egy oly eszmén alapíttassék meg, mely a birodalom tartományaiában lévőktől eltér ugyan; de bizonyosan a birodalom pénzügyére semmi rossz befolyással nem leend, valamint hasonló intézetek Amerika pénzügyeit nem hogy zavarnák, de a népségeknek ezáltal emelkedő jollétében a közpolgárzat vagyonsodását segítik elő.

Engedtetnék meg egy erdélyi földbir-

tokosi banknak, hogy 10 millió jobbágykárptótlási kötelevény kezessége mellett 5 millió pengő frintig hiteljegyeket bocsáthasson forgalomba, melyet megalakultától kezdve két év alatt, évenként 2,500,000 pfrintig osztana ki kölcsönökben, s 12 év elteltével véglegesen beváltani köteleztetnék.

Ha ezen nagyszerű ügyét a magas kormányt megnyernünk sikerülhetne, a mihez nincs éppen lehetlenség, mert öt millió pfrint a birodalmi pénzforgalomhoz képest oly jelentéktelen öszszeg, hogy annak viszonyaira semmi befolyással sincs, és a mi ezen tartományi pénzforgalomból a közpénztárba befolyyna is, az bizonyosan Erdély oecónómiai kiadásaira helyt maradhatna, — vagy pedig azt az egyet államkötelevényekkel minden évben viszszaadónak, s így az állam is törlesztendő adosságot a nélkül, hogy ezáltal az egyet bank sorsa változnék. — Ha tehát ezen kegyet meg lehetne nyerni, akkor Erdély e korszak pénzkrisisein a legszerencsésebben átevezhetne s egyszersmind az állam kárptótlás meghozná azon jótékony eredményt a földbirtokosságra nézve, melyre jogszerűen rendeltetve volt.

Mi lenne már a bank feladata, hogy az általam felmutatott czél eléréséhez, kötelevények telyesítéséhez?

A bank forgatná évenként az általa hiteljegyekben kibocsátott 5 millió pfrintot, s annak 6% kamatját, s annak kamatait, miből a kiadási költségeket s esetlegeket is belé számítva, az általam kitűzött 12 év alatt 3 millió kamat maradvány — öszszegét számíthatunk.

Igy tizenkét év múlva lenne a bank kezén 10 millió ft értékű államkárptótlási kötelevény, 5 millió activ adosság a kikölcsönzött hiteljegyekben, és három millió szintén activ adosság (legalább 2 s 1/2 millió bizonyosan) a hiteljegyek kamataiból gyűlt öszszegből, tehát a bank öszszes állása volna akkor 18 millió.

Passiv állása a beváltandó hiteljegyekért öt millió, maradék 13 millió pfrint.

A hiteljegyek beváltása végett az államkötelevényekből hat milliót a kötelev-

vények cursusa szerint beadná a birodalmi bankba, melyből s az utolsó évi kamatból az 5 millió forgalmi jegyeit rögtön vissza váltathatná s megsemmisíthetné.

És maradna a bank kezelése alatt 4 millió államkötelevény, 5 millió activ adosság a hiteljegyek alapján, 3 millió a kamatok alapján, öszszesen 12 millió pft.

A fennebbi tizenkét év alatt a bankrészvényeseknek 5% kamatja évenként az államkötelevényeknek a kincstártól huzott kamataiból pontosan fizetett; ezentúl már a tizenkét millió alapján rendesen 6%-et fizethetne a bank a részvényeseknek; sőt, ha gyár vállalatokba, kiható száraz s tengeri kereskedésbe fogna elegyedni, tetemes osztalékokt nyújthatna.

Lehetne azonban éppen érdekeltté tethetni a kormány pénzügyét ezen intézet iránt, engedne a kormány birodalmi cursust félannyi bankjegyünknek, mennyi államkötelevényben az egyet tőkéjét képezné és engedné 30 évig ezen bankjegy folyamat, akkor az egyet, harmincz év teltével, az államkötelevényeket az államnak, mint már letörlesztetteket, ingyen visszaadná. Ugyan is 30 év múlva öt millió ily bankjegy egyenes kamatjával is 15 millióra nőne, ebből az egyet öt millióval bankjegyeit véglegesen beváltathatná, még is 10 millió kezén maradna, az államkárptótlás helyett.

Hogy ezen terv átvitele által Erdély földbirtokossága meg lenne mentve az elbukástól, azt kérdésen kivülnek látom.

Mint hogy azonban nem tudhatni, ha vajon ez egész nemességünket s töképezéseinket legnagyobb hála kötelezendő kegyet a magas kormányt meg lehetne nyerni? szükségesnek látom kifejezni egy második tervemet is, mely szerint — egy évtizedes nélkülözéssel — jövőre anyagi állásunkat biztosíthatjuk. De erről a jövő czikkben.

Dózsa Dániel.

TÁRGZA.

Pálffy Miklós.

(Ballada 1595-ből.)

Székesfehérvárnak szép palotájában,
Ringa Ali basa boldog álma karján.
Éjfél nyugtot intő csendes órájában,
Szunyynadnak az örök anynyifélé a hány.

A paradicsomnak kellős közepében,
Ali a gyönyörnek kéjpoharát iszaza,
A dallamos hírük bájoló ölében,
S száz Magyarországiért nem is térne vissza.

Nőtton nő a dallam bájos zengeménye,
És zaja elveri Ali boldog álmát,
Ostromzaj, s az ágyuk lánglobogós fénye,
Mint rémes valóság űzi csalódását.

Egy percz műve vala damaszki aczéllal,
Hogy övedzve legyen a keleti termet,
S villámként száguldó gyors paripájával,
Már a másik perczben a kapunál termett.

„Hah! hirtelen ebek — vérbe forgó szemmel
Tekintve a vívók harcsovár sorára, —
Rajta igaz hívők, rajt — mond — oly hiszemmel,
Hogy a hajnal pirul az ebek torára.

Egy rémes dördület és a kapu menten
Ezerbe töröten a várba röpül,
És két oroszlánként állnak szembe ketten,
Ali s Pálffy Miklós, s hű népe körül.

Alit a rémült tar környezi, de Pálffy
Honért lelkesülő honfiak élén áll,
Hogy mi lesz a vége látható akarkí:
Magyarnak diadal, tarnak pedig halál.

„Föl Alla hivi, minden ki üdvre vár.“
— Mond Ali, és böszült tigris gyanánt rohan,
Bomlott rend zajától vizshangozik a vár,
S a tar vezérének rajként nyomába van.

Az ágyuk s ropogó fegyverek csillama
A holdnak halovány világába szöve,
Feltűntetik Pálffy a véres csatára
A lelkesülésnek lángtűzével jöve.

„Szállj veszett eb égő poklod fenekére.“
— Mond Ali s irányzá fegyverét reája,
De ez nem oly czéllal ment csaták tűzére,
Hogy a rámé-tt csapási bárány gyanánt állja.

„Ha nyugotra jövel piheuni jó vezér,
Mindjárt kipihenhedd csatázó életed,
Hisz paradicsomod e várnál többet ér,
Elment-e Stambulba a végrendeleted?“

Szól Pálffy, vagy inkább gondolá magában,
Mert ideje nem volt ezt így elbeszélni;
Villant a kard, s a ketté tört markolatában,
S kard és Ali együtt szüntelenek meg élni.

Vesztén a vezérnek másfél órer őrség —
Mint anytalan csirkék — bolyong szerteszélyel,
És valamenynyinek hűri, menyiny, dicsőség
Székesfehérváron nyílt meg ezen éjjel.

Háromszáz felvonult a löpor toronyba,
Tartván a reménynek hajszálnyi vég szálát,
S a mint Ali vesztét hallja, azon nyomba
A légbe röpítve találja halálát.

Végző éjszakája e volt itt a tarnak,
Hirmondóul csak négy menekült Budára,
Diadalhírt elvinni a magyarnak,
S hogy mily éjszaka szállt Székesfehérvárra.

A szép tavasznap tündökletes arca,
Vidám népet talált a vizszavett várbán,
S az egyesült serget győzedelmes harcra,
Fűröszte a már rég nem izlett kék-árban.

Szétnéz Pálffy Miklós, a harczedzett bajnok,
Miként Izraelnek hatalmas vezére:
„Előttek vitéz barátim meghajlok,
— Mond — de harci pályánk itt véget nem ére.

Édes anyánk, a hon, e szép Magyarország,
Kinek szívét a tar anynyi helyen rágja,
Ki ne akarná, hogy minden bokor és ág,
Legyen, mint volt e jó anyának sajátja.

Jöjjetek utánam, jöjjetek vitézek,
Meszsi a czél, addig senki ne pihenjen,
Tata, Gesztes, Veszprém, s Palolára nézek,
Az mind a miénk lesz; megsegít az Isten.“

„Követünk vezérünk — felele a sereg —
Átok reá, a ki nem lesz hű honához!“
Riad a sip, s a dob indulóra pereg,
S látnak éjen napon a harci munkához.

S mire nyolcz nap lejár, e hős bajnokoknak
Hű vérevel jelölt gyönyörű hadjárat
Nyolcz erősséget vi vissza a szent honnak,
S nyomán a boldogság dús malasztja árad.

Hóry Farkas.

fűzet tartalma: Szarvasvadászat. — Sirémlelk. a kolozsvári temetőben (3. faszemlelk. melyek dr. Barra és Debrecezi Márton síremlékeit ábrázolják) Vánffy Lajos. — Egy fejezet a vegytanból. — Anak József. — Spanyol danák, ford. Greuss A. Abellard és Heloiza, Vánffy L. Györgyváranak elfoglalása, Repiczki Ján. Földünk főkörszékei (10. faszemlelk. Hunfalvy Ján. Ausztráliai híreszek. — Az órák. A beduinok és siriai pénztözsérek. — Miképp lehet a világmeghatározást meghatározni. — Arany János (acél metszeti arcképe). — Egyveleg. A jövő évi folyamra nézve az a napokban szétküldendő előfizetési felhívás majd bővebben értesíti a t. közönséget. A mult két évi folyómból is kaphatók még teljes példányok.

* Kovásznán a szénsavany tartalmaz. „Pokolsár” nevű forrás egy idő óta olyan élénk mozgásba jött, hogy a híres karlsbadi „Sprudel” is majd nem fölül mulja. A Sib. Bo. azt írja, hogy Kovászna egész piacát elborította a Pokolsár feketés, hamvas vízzel, mely ez aradásában olyan meglepő jelenet, minőre a helyes legvénebb lakói is csak egyetlen egyszer emlékeznek.

* Kliegl József hangjegygép találmányának gyakorlati használatára felsőbb helyről két egymás után következő évre engedélyt nyert.

* A Jókai által szerkesztett „Nagy Tükör” második füzeté megjelent. Tartalma: Politikai körút. — gyalog. — Rövid telegrafi tudósítások. — Különös guszús. — Hjjajah. — Csábító czim. — Huszár tréla. — Tekintetes koldusné aszszonyság. — Biztos szállás. — Az Albm. mint a színbirálat. — Ösz. tél. tavasz. nyár. — Hírhedt íróink arcképe. — Naptárszerkesztő. — Historicus. — Műtárlat. — Hirtelen számítás. — Szóráköttség. — Férgek almák. — Csak lennék vándorlások. — Ócska kalap sat.

* Vajda János felelős szerkesztője mellett januárban kezdve „Nővilág” című szépirodalmi és divattal fog megjelenni. Kiadói it a vállalkozó Heckenast nevét látjuk. Előfizetési ár egész évre 6 ft. fél évre 3 ft. p.

* Schwarzer bécsi borkereskedő budai, székszárdi, egri és tokaji borainak szétküldésével a világ minden piacán hirt, nevet és kelendőseget szerez a magyar borknak, melyek már a francia Medoest, Julien, Muscat sat. borokat háttérbe kezdi szorítani. Az irt kereskedelmi háznak már New York, Buenos Ayres, Greytown, California, Alexandria és Caïroban keresk. telepei és bizománvai vannak. Koppenhaga, Stockholm, Sz. Petervár és Moszkauban és tetemesen növekedett a borok kivitele.

* Francia császárné ő felsége e napokban szinpadra fog lépni „Jeux de l'amour et du hazard” című vígjátékban, melynek előadására folyának a készülétek a Tuillériák palotájában. A hivatalos körök török magokat, hogy belepiti jegyet kaphassanak a császári mulatságra.

* Egy amerikai tengerésztest az angol admirál hivatalt előtt oly vitorla szövetet mutatott be, mely részint eddig ismert szőnyagból, részint egy delamerikai palmafa rostjából van szövve. A Woolwichben tett eddigi kísérletek után úgy látszik, hogy ez az új vitorlakelme szilárdság és ruganyosságra nézve minden eddig használt ily nemű kelléknek jóval fölötte áll.

* Indiából azt írják, hogy az angol kormány hajlandó volna a persiai öblöt a közep-tengerrel vízz alatti telegraffal összekötni, mely Azsia és Europa közt a legelső közlekedési kapocs lenne. A terv létesítése most csak attól függ, elfogadják-e a kelet-indiai társulat.

* Greta Green nevű kis helység

Skothon szélén, hol a világhírű kovács any-nyi áldott és áldatlan házasságot kalapált össze, elveszt nem sokára regényes érdekességét. A parlament ugyan is határozatot hozott, melynek fogva Skotia minden házasság érvénytelen, ha a felek közül legalább egyik 3 hétig nem volt odaváló lakos a házasság megkötése előtt. Ez a határozat f. h. 31-én tul már életbe lép.

Hivatalos.

Kinevezés.

A cs. k. főtörvényszék elnöksége, udvarhely megyei cs. k. idiglenes hivatali tiszt Balogh Izraelt valóságos hivatali tisztnek, helyébe pedig ideiglenes hivatali tisztnek beszerzte megyei cs. k. törvényszéki járulnak Sheil Zsigmondot nevezte ki.

Törvényszéki hirdetések

Kivonatban.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 25-ről 2640 sz. a. felhívja if. b. Bánffy Jánost, ellene ügyvéd Nagy Zsigmond által a Jakabfi árvaúknak tartozó 171 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 19-e d. e. 10 órákor. Kirendelt ügyvéd Kozma Endre.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 26-ról 2484 sz. a. felhívja Baradcz Eleket, ellene ügyvéd Bartha Daniel által a Petraskó Veronika tömegének tartozó 325 és 78 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 20-a d. e. 11 órákor. Kirendelt ügyvéd Jakab János.

A szászváros (broos) megyei cs. k. törv. szék elnöksége f. é. decemb. 10-ről 578 sz. a. pályázatot hirdet az ottani törv. széknél megürlt járulnoki állomásra 350 e. ft. évi fizetéssel. Az ajánlkozók adják be oda szabály szerű kérelmeiket négy hét alatt.

A vajda-bunyadi cs. k. járás hivatal f. é. decemb. 8-ról 3211 sz. a. pályázatot hirdet a vajda hunyadi és bujtuzi község-jegyzői állomásra 350 e. ft. fizetéssel és szabad szállással. Az ajánlkozók adják be oda szabályszerű kérelmeiket 1857. január 15-ig.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törvényszék f. é. novemb. 29-ről 2734 sz. a. felhívja Máriási Ágnes örököseit, ellenők Dr. Schein Antal által Petraskó Katalinnak tartozó 800 váltó ft. 21 kr. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 28-a d. e. 9-kor. Kirendelt ügyvéd Bartha Daniel.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 29-ről 2746 sz. a. felhívja Budai Sándort vagy örököseit, ellenők Dr. Scheitz Antal által Petraskó Katalinnak tartozó 142 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 28-a d. e. 9 órákor. Kirendelt ügyvéd Bartha Daniel.

A v. hunyadi cs. k. járás hivatal, mint törv. szék f. é. novemb. 20-ról 1628 és 1629 sz. a. felhívja azt a kinele lenne v. hunyadi Dima Thimán 1180 és 5 tants József 1087 számú elvesztett certitacitja a nemzeti kölcsönről, jelentse ott magát egy év alatt, mivel azon tul semmit erővé lesz.

A brassó megyei cs. k. törv. szék f. é. decemb. 2-ről 6344 sz. a. felhívja azt a kinele lenne a Jordán H. Maria 100 e. ft. nemzeti kölcsönről szöllő, 21 / 1509 számú elvesztett kötelezvénye, jelentse magát ott egy év alatt, mivel azon tul semmit erővé lesz.

A v. hunyadi cs. k. járáshivatal, mint törv. szék f. é. octob. 20-ról 1627 sz. a. felhívja azt a kinele lenne Illintsa Mihutz 1007 57 kr. zabé ennyi, alakoré 40—46 kr. tönkölyé 40 kr. Ezért panaszkodnak gazdák gaz-

tse magát ott egy év alatt, mivel azon tul semmit erővé lesz.

A m. vásárhely megyei cs. k. törv. szék f. é. novemb. 29-ről 3630 sz. a. felhívja Zekelius Lukács örököseit, ellenők Roth Frigyes csödtömege gondnoka Dr. Scheitz által 2300 váltó ft. töké után járt 1932 váltó ft. kamat iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. február. 10-e d. e. 9-kor. Kirendelt ügyvéd Jakab János, helyettes Bartha Daniel.

A bánffy-hunyadi cs. k. járás hivatal, mint törvényszék f. é. decemb. 3-ról 1842 sz. a. tudatja, hogy Kacs Ferenc és hozzá tartozó 225 számú házát, és hozzá tartozó szőlőjét, egy a Boross György 236 számú házát Bánffy-Hunyadon, Weiss Elek kérelmére, f. é. decemb. 29-én és 1857. január 29-én a hely szinén közárverésen el fogják adni.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 25-ről 2632 sz. a. felhívja tom-pai ev. ref. volt lelkész Soós Józsefet, ellene ügyvéd Csongrai Károly által a Petraskó Veronika tömegébe tartozó 28 váltó ft. 18 kr. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 19-e d. e. 9-kor. Kirendelt ügyvéd Gottschling Samuel.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törvényszék f. é. novemb. 25-ről 2776 sz. a. felhívja Kispál Adalbertet, ellene Dr. Scheitz Antal által Petraskó Katalinnak tartozó 145 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 19-e d. e. 9-kor. Kirendelt ügyvéd Kozma Endre.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 25-ről 2636 sz. a. felhívja Menasági Veronikát, özvegy Nagy Ferencné, ellene ügyvéd Csongrai Károly által a Petraskó Veronika tömegébe tartozó 70 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 19-e d. e. 11 órákor. Kirendelt ügyvéd Gottschling Samuel.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. novemb. 25-ről 2601 sz. a. felhívja Ercei Klárát Baruchné, ellene ügyvéd Sebe Samuel által Petraskó Katalinnak tartozó 102 váltó ft. iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap 1857. január 19-e d. e. 9-ra. Kirendelt ügyvéd Gottschling Samuel.

LEVELEZÉSEK.

Torda, dec. 10. F. hó 3-án kezdődött a Miklósnapi baromvásár, mely nap durva hideg, és szaks és havas volt, ezért se áruló, se vevő nemigen bujt ki hajlékából. Következő nap, 4-én csendes idő volt, hajtottak ki barmokat, de még se felette számott. Volt vevője a nagy és középszerű ökröknek. Egy középszerű ökrő ára 110—115 váltó rft; egy nagy ökrő 130—145 egy tejelő borjus tehéné, a szépből 80—90; egy középszerű 50—60; váltó ft. volt. Meddő tehén, tulok és borjú szedő nem volt. Eladó szép lovat e piacon egyet se látnak, minek okát lennéb fogjuk megmondani. Roszló volt elég, vetők bőrért, hamvas számára 2—3 ezüst rft-on a timárok, Harmadik nap t. i. 5-én a marha ár éppén a volt, mint tegnap. Minden ember kívánt szelid állattal mekedni, eledel szükléte s az idején beállott tél miatt. Vászár napján, azaz 6-án tele volt piacunk mindenféle árucikkkel sátrakkal, anynyira, hogy alig mozoghattunk némely helyt közöttük. Mestermivekért oly magas árt kértek és vettek, mint ezelőtt két évvel, pedig nem áll arányba gazdáink marha és gabona ára az akkorival. Akkor volt egy véka tizabuzza ára 7—8 váltó ft. elegyes 4—5, rozse 2 ft. 30 kr. és 3 ft. töröküzé 3 ft. zabé 2 ft. alakoré 1 ft. 30 kr. tönkölyé 2 ft. Most a tizabuzza ára 3 ft. 30 kr. elegyes 2 ft. 20—30 kr. rozse 1 ft. 30—40 kr. töröküzé 50 57 kr. zabé ennyi, alakoré 40—46 kr. tönkölyé 40 kr. Ezért panaszkodnak gazdák gaz-

daszszonyok, hogy a nyári munka-ár mily nagy volt, s most egy véka töröküzéért, zabért nem adnak annyit, mennyit kellett adni egy nap számszámok, még is esledek számára most meg kell minden gunyát venni bármily roszak voltak is. Így nékiek közeledik megbukások, mert nincs pénz, s ha ők buknak, igen természetes buknunk kell nekünk is, mivel minden üzérkedés, kereskedés magakad.

A fa-ár is felhagott, — egy két tehenes mokány szekérre rakottért, mi egy ölnök körülbelül 6-od része 3—4 ezüst ftot kell fizetni. Ezért sohajtozva emlegetjük gr. Torocz-kai Miklós urat ölláinak az Aranyosvíze kicsiny-sege miatt történt meg nem látott barom-piacunkon nem látnak. Ennek okát abban keressük, miszerint nincs nekik való piac ott fenn a hegyen, — még pedig azért, hogy nem lehet ott okot megpróbálni ott, szokatlan csikókat nem lehet odavinni, mert síkság van azon oldalon mindég s könnyven szerencsétlenség történhetik. Ezen hely teljességgel nem barom-piacnak való, azért i. hogy nyárba nincs ott víz se marha, se ember számára; 2. esős, havas, olvadásos időben mindig sík; 3. zivatáros időben nincs hová vonja magát, ember és marha; 4. járadalmából 3—4 ház részétl mely a város terében kicsiny részben osztozik; 5. marhák és ember számára nem lehet itt eledelt kapni; 6. sok marha labkitörés tette már itt szerencsétlenné a szegény gazdákat. Ezen okok elégségesek arra, hogy innen más helyre t. i. Uj-Tordába tessenek át állandó minden barom vásár. Se megürlendő hely használat-sék gazdasági czélra. Szálljunk le e galgotáról városunkba, mely háromfartálya van osztva u. m. piaci, vargautzéai, és ujtordai fertályra, ezek közül az ujtordai részestl két országos, a piaci háromba és 52 heti vásárra, a vargautzéai egybe se. — A piaci-ban van: barom, sertés, juh, gabona, tüzifa, épületfa, szén, czéhek, kinyér, hus és sült piaca; — vargautzéiban nincs semmiféle; — de közel esvén ez azokhoz, mivel O-Tordában van, tehát némileg részesedik jövedelmébe. Jogosság szempontjából kiindulva, mindenik fertályt illetni kellene javadalomnak, mivel a térthben egyenlően osztoznak. Ha ez nem történik, más városok példájára Torda soha se épül egybeült, csak a piaci fertályban, innen lehet tehát azt is ki-magyarazni, hogy 7684 léleknek $\frac{2}{3}$ része örökös bekéltenségre, szegénységre tengődik.

Az előjárásnak ezt fel kellene karolni, s ha nem is gazdasági, legalább rendőrségi nézpontból, csinosagért, tolongások kikerüléseért annyit összevesmosított piacot egy tömkelegből el kellene szélesíteni.

r. l.

Marosmellék. — A jeges körülmények között még tisztábban folyó Maros partjairól egy száraz falevél tán beillenék decem-béri szerény küldeménynek; kivált ha nemes kegyelettel még egy tölzöld levelet is tesszünk mellé a havasok magasztos rengetegéből, hol a Maros forrása van. ... ki tudja? a hervadt falevél, talán fának levele, mely boldogabb perczeinknek volt egykor tanuja; vagy talán a parányi göröngy, hová a vihar az e-ltellen falevélét hajtá, nem drága ereklje e szí-vünk előtt a tovaajlott mult időkből? ... Minden időszaknak megvannak a maga emlékle-velkéi, valamint híreskéi is, melyeket a jámbor levelező postásir regényes zenéje mellett el-elindit a szerkesztőség tagjainak avatott új-jai ála. — De hogy én is kötelességetet teljesíthessem, betérek egy pillanatra a caput bo-norumba is. —

A m. vásárhelyi színház építése körül igen életravaló azon eszme, mikint a színház emeletesen és oly formán fogna építtetni — a városi előjáróság becsületére legyen mond-va, a színháznak szánt helyiség igen kedvező,

három osztályban a nevezeteseb, főleg kiadatlan kútfőket (I. a történet írókat; II. az okmány táraikat; III. az országgyűlési írományokat és naplókat) fogja tárgyalni.

Egyelőre három évfolyam kiadása van megalapítva, melyek egyenkint négy kötetből fognak állani, s mindenikök egy-re-másra 25 ívre terjedni.

Ezen első három folyam, s összesen tizenkét kötetű cyc-lus részére egyelőre külfizettek: Brutus János Mihály, Szamos-közi István és Szerimi György; továbbá Árpádkori okmányok két kötetben, mik Fejér György codex diplomaticusában vagy nem; vagy csonkán és hibáson jelennek meg; végre XVI. és XVII. századbeli országgyűlési naplók és írományok.

Mindenik száz ívre terjedő évfolyam előleges ára tiz for-intban van megállapítva, s az akadémia pénztári hivatala (Pest, urak-utczáj, 2. sz. Trattner Károlyi ház, 1. emelet) az első évfolyamra elfogadja az előfizetést; a miért a kötetek az előfize-tőknek Pesten szállásukra, vidéken utolsó postájokra bérmentese-n küldetnek meg. Az előfizetők nevei kinyomatnak. Az első négy kötet 1857 év folytatban jelenik meg.

E vállalat megindulásának minden komolyabb tudomány-ba-rát feszült figyelemmel és előszeretettel néz elibe.

Örömmel közöljük itten e hozzánk beküldött, s a lapbezárasa előtt csak kevéssel vett hivatalos közzétételt.

Az akadémia kedves kötelességének tartja azon hazafiak ne-vét, kik az általa kiadandó „Magyar Történelmi Emlé-kek” gyűjteménye első, három éves, cyclusára e napig aláírtak, s így a kiadás megalapítóinak tekinthetők, nyilvános köszönete-jelöl közé tenni.

Megnyitja a sort, kit különös hálával tekintünk e fontos hazai vállalat főpártfogójának: fenséges ausztriai cs. magyar és cseh kir. Hercege Albert főherceg, Magyarország kato-nai és polgári főkormányzója, s a harmadik hadtest főparancs-oka, ki egy-egy évfolyamra százforinttal aláírni, s az elsőre u-gyanannyit már be is küldeni, méltóztatott.

Továbbá jelentették magokat: gróf Almási Móricz, b. Am-brózy Lajos, gr. Andrassy György, gr. Apponyi György, b. Angusz Antal, b. Balassa Antal, gr. Barkóczy János, Baróczy Zsigmond apát és kanonok, Bartakovics Adalbert érsek (egyszer-smind külön 100 ftot), hg. Batthyányi Fülöp, Bezeredy Miklós püspök, Bezeredy Pál, Borbély Lajos, Borbély Sámuel, Burián Laszló, gr. Csáky Gábor, Csekonics János, gr. Cziráky János, Danielik János kanonok, Deáky Zsigmond püspök, Daróczy Zsigmond, gr. Dessewffy Emil, gr. Dessewffy Gyula, b. Eötvös József, gr. Erdődy Sándor, gr. Eszterházy Mihály, hg. Eszterházy Pál, Fogarasy Mihály püspök, gr. Forgách István, b. Gerliczy Vincze, Ghyczy Ignác, Girk György püspök, Gyürky Pál, Gyöngyösy Pál prépost, Haynald Lajos püspök, Hengelmüller Mihály, Inkey János, Jónás József kanonok, Kadas Rudolf, gr. Károlyi György, gr. Károlyi Gyula, gr. Károlyi István, gr. Károlyi Lajos, Kazinczy Gábor, Kelemen József nagy prépost, Klukóvsky András, Kollarsik István püspök, Korizmicz Antal püspök, Kubinyi Ágoston, Kúnszt József érsek, Léva Sándor nagy prépost, Lonovics József püspök, id. Majláth György, if. Majláth György, Marczibányi Antal, Markovics József, b. Mednyánszky Gyéza, b. Mesznil Victor, gr. Mikó Imre, gr. Nádas-di Ferencz, gr. Nádasdi Leopold, Nagy István, gr. Nákó Kálmán, gr. Pejachevich Péter, b. Podmaniczky Fyigyes, Pogány Albert püspök, id. gr. Ráday Gedeon, Rimely Mihály főpát, Roskoványi Ágoston püspök, Rudics Dániel, b. Rudics József, Sarkány Miklós apát, Schultes Zsigmond apát, Scitovszky János bibornok, b. Senyneyi Pál, gr. Serényi László, b. Sina Simon (tiz példányra), Somogyi Károly, Somsich Pál, Szántóffy Antal prépost, gr. Szapáry Antal, gr. Széchenyi Antal, gr. Széchenyi Pál, Szenczy Ferencz püspök, Szögyényi László, gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Sámuel, Tessedik, Thihányi Ferencz, Trefort Ágoston, Úrményi Ferencz, Úrményi József, Vörös Mi-hály, gr. Waldstein János, gr. Zay Károly, gr. Zichy Ferencz, gr. Zichy György, gr. Zichy Henrik, gr. Zichy Herman, gr.

Zichy János, gr. Zichy József és Zsedényi Edvárd urak. Az e-zenül érkezők nevei is koronkint közzé fognak tétetni hirlapi-lag. Pest, dec. 17. 1856.

Toldy Ferencz s. k. titoknok.

Erdélyi könyvészet.

142.) Compass für Siebenbürgen, Vaterländisches Kalender. Kronstadt. 1856. 8-r.

143.) **Koronka.** „Imakönyv a szépne számá-ra.” Második átdolgozott, s bővített kiadás. Irtá Koronka Antal. Kolozsvár. Stein J. tulajdona. 1856. 8-r.

144.) **Péterfi Sándor.** „Temetési szent be-szédek.” Kolozsvár. Stein J. tulajdona. 1856. 8-r.

145.) Directorium Officii Divini ac Missae celebrandae pro anno bissextili 1856. In usum Almae Dioecesis Transsylvanien-sis. Claudiopoli typis lyei rom. cath. 8-r.

146.) Directorium Officii Divini pro anno bissextili 1856. In usum Fratrum Minorum S. P. Francisci strictioris observantiae. Claudiopoli typis lyei rom. cath. 8-r.

147.) Játékszíni emlékkönyv. 1856. Kolozsv. Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel. 16-r.

148.) **Gáspár — Kovács.** „Magyar olvasó könyv.” Irtá Gáspár János és Kovács Antal. Első folyam. Harmadik kiadás. Kolozsv. 1856. 8-r. Stein János sajátja.

149.) **B. Kemény.** „A nemzetek fejlődéséről.” Irtá b. Kemény Gábor. Kolozv. Stein János bizománya. 1856. 8-r.

piacszoron levén, — hogy a földszinti osztályzat külsejét ékeskedő, díszes boltok tegyék, a melyekről bérjövődalem körül-belől fedezné az építés kamatját; — plus arte quam marte. —

A mult napokban volt itt a marosi egyház kerület részleteszámja.... Hanem ugyan csak inteni látom m. vásárhelyi levelező pajtásomat, hogy ő ezt jobban tudja s akarja elmondani. — Menjünk tovább. —

A Maroson főlegb jöve, jelentősül politikai körökben hallja az ember, mint bizonyos, s azon nyugtalanok, kik tándementirozásra voltak hajlandók, azok mondom, igen-igen érdeklő diplomatiai legheitebb adatokból tapasztalhatják, hogy a tel nemelykor keményen belebocsátok a dolgok folyamába, s a külső viszonyokat a leghidegebb államférfihoz illő elmeállással veszi szigorú bonczolás alá. — Hanem az idén itt a marosmentén is igen jó szüret levén, nemely pártok, bár jól értik, hogy idelötti politikát követnek el, de nézetek inormértéket a Timessal *) öszhangzásba hozva véd és daczszövekre lépnek a csipős bírral is, — melynek vedre itt nálunk 25 garastól 2 váltó forintig jár, — mint mondom, a csipős bírral is s mélyen belátó pillantással desovouirozzák a hidegnek minden intencióit, nemesen hevítettén az ügy szentségétől s tüzesen pártoltatván aszövegeses kályhaktól, kemenczektől. —

És hogy különösen Magyar- és Szász-Régenbe a kályhák mentől inkább tűzbejőjenek Macskási Ferencz úr ő méltóságának nincsen ezéja ellen, mert a derek és szorgalmas gazda úr a görgényi havasokról — ha jól tudjuk — 10,000 öl fat aprított fel évenként a szövetséges kályhák fölszerelésére. —

Már Gögény táján egy kissé körül spekulálják magukat a t szerkesztőség politikáját és megengedvén. — Van itt papíros, porcelán, üveggár.... De még is mindezekről más alkalommal; nagyon hideg van s ilyenkor nem lehet hosszasan s még is okosan, constatirozni. — Egy coup d'etat ot csinálunk s betérünk Macskási úrhoz a híresgörgényi várba, ő becsületes magyar ember s őszinte jószívűséggel látja vendégét, ha szintén ez így is köszöntné „útam arra esvén“ —

— rf —

AUSZTRIAI BIRODALOM.

— A „Corr. Ital.“ azon hírről értesít, hogy Ő Felsége ottani építész, Medurának megbízást adott Bécs számára egy új színház tervét készíteni a Fenice színház mintájára.

— A boroszlói lap dec. 16 számában következő bécsi tudósítást olvassuk. „Arról volt szó, hogy a Császár vissza fogna néhány napra térni Bécsbe. Most értesültünk, hogy ez nem fog történni, s Ő Flegik szakadatlanul folytatandj utjokat Lombárdiában. Ez alatt az itteni miniszteriumban a legnagyobb munkásságot fejtik ki némely törvények elkészítésében; mert a Császár akarata, hogy az államnyomkönyvtári léteget kiegészítésére még hiányzó rendszabályok a jövő év folytán kihirdetessenek. E célból a belügyminiszteriumban néhány hét óta különös tanácskozások folynak és e mellett a különböző kormánytartományokból érkező javaslatok az országgyűlés elé kerülnek. Viszsaállítására vonatkozólag szintén nagy figyelemmel véteik tekintetbe. Annyit állíthatunk, hogy az 1852-dik évben a kormánykörökben uralkodott nézetek az országosképviselek feladatáról és hatásköréről igen nagyon megváltoztak, mire kétség kívül a befolyásos nemek és birtokosok folytak leginkább be. A helytartók együttanácskozásáról, mint akkoriban képzeltek az országos bizományokat, többé szó sem lehet, hanem ez utóbbiak a helytartóságok mellé adatván, tartományi jellemű kérdések fölött nem javaslatokat adnak, hanem szabályozó rendeleteket hoznak. A kormány azon szüksége, hogy az országosképviselek határozatában szilárd támaszt nyerjen, teljesen kiváglott és a helytartók, nagy kormányzó hatalma, melyet az eddigi évek kivételé állapotai tettek többé kevésbé szükségessé, nem sokára valószínűleg észszerűen meg fog szoríttatni. Kormányunk eszméiben e szabad mozzanatok fölötté örvendések, s mindenkinek megelégedésére szolgálhatnak.

— A cs. k. szabadalmazott állampályatársulat az illetékes hatóságokkal egyetértés után a kért engedélyt megkapta, hogy délkeleti Magyarországnak Erdély felé eszközölközve vas pályai öszszeköttetése végett az előmunkálatakat megtegye, úgy hogy miután a Temesvártól a Maros völgybe vezetendő vonal előnye bebizonyult, ez Lugos irányában az érintett völgy felé vezettetsek.

KÜLFÖLD.

Angliának Persiávali harca áll most híreink előterén. Herat eleste tökéletesen valószínű. A haduzenet Persiának a keletindiai kormányzó részéről nov. 1-én megtörtént. Az expedíció-hajóhad utolsó osztláya nov. 13-án vitorlázott el Bombayból. 5000 embernek Kárrá kótt és Bushirt kellett megszallnia. Ezenkél, mint az „United Service Gazette“ jelenti, Jakob alezredes, a bombay-tüzérségtől

egy kis haderővel utban van Scinden át, az afghanoknak a persák elleni segélyre czéljából.

A „miniszteri Globe“ így szól: „A persa kérdés próbakövül szolgál Oroszország czélzatainak. Az orosz párt azzal kérkedik, hogy Persiának szerződészerű igénye volna az orosz segélyhez. Megadja-e Oroszország a jelen perczben a segélyt? Tán küldeni fog csapatokat a Persiával határos tartományokba Teráiban játszani fogja szokásos diplomatiai mesterségét. Azonban a legjobban értesültek azt hiszik, miképp Oroszország a legutóbbi harcokban sokkal inkább kimerült, mint hogy jelenleg új vállalatot kezdhetne. Aztán lehetetlen volna azt tenni, hogy a pétervári kabinet nyíltan segélye a mi sikra kiszállott ellenségünknek a nélkül, hogy azért lakolnia ne kelljen. Amde ezt tenni nem képes, s hihetleg a jelen körülmények közt nem is teendí.”

Mint a francia „Presse“-nek Konstantinápolyból írják, az angol-persa viszály békés kiegyenlítése nagyon híhető.

„A diplomatiai közlekedés folyton foly lord Redcliffe és Feruk Khan, a persa követ, közt, a kik a kiegyenlítés eszközzésére a legterjedtebb fölhatalmazással ellátva. Lord Redcliffe kívánja Herat területének kiürítését s kárpótlást az Angliától pártfogolt afghanok részére. Herat bevételé súlyosbítja a helyzetet az angolok szemében, a persák véleménye szerint pedig egyözmeli tény csak egyszerűbbé tevé a kérdést. A Sah ugyanis egész büszkeségét Herat megfektetésébe helyezi, mint a melyet atyja tetemes haderővel hasztalan ostromolt va. Állandó elfoglalásra nem is gondolt a Sah, s hiúsága ki van elégitve a vár bevételével. Azért nem kélik, hogy a kiürítés iránti kívánság Teheránban helyeslést találjon.”

„A „Patrie“ is hiszen a békében, de nem minden francz a lap hiszen abban oly könnyen s biztosan, mint ő. A „Constitutionnel“ például egy angol-orosz háborút, ha nem is bizonyosnak, de nem is tart lehetlennek. Szerinte nem lehet kétkedni többé, hogy Oroszország már fel van készítve bármily eshetőséggel szembe nézni és szállni, mi a jelenleg elkezdődött persa háborúból támadhat. Hábr még kétsége vanja is ama tudósítást, miszerint 50 ezer muszka utba volna Persát Anglia ellen védelmezni, mindamellett a többi tudósításoknak is hitelt ad, melyek a muszka sereg mozgalmakról Persia felé és egyéb hadikészületekről forgásban vannak.

Berlini orosz érzelmű körökben egy névsora keringett ama csapatoknak és tábornokoknak, kiknek feladata volna, egyelőre egy figyelő sereggel Baku tájáról a persa határokat indolni. Az oda rendelt tábornokok között említik I. Kozlowskyt, III. Froloffot, és I. Meier neveteket, az első, mint a hadtest fejt, a másodikat, mint főhadiszállásmentest, a harmadikat mint az 50 ágyugig erős tüzérség parancsnokát; és tulajdonképpen e hadsereg további kiállítása Aeguluszky hgre a káspí tengerpart katonai kormányzójára volna bízva.

„A „N. P. Z.“ azonban ezt a több lap által is hozott hírt, mintha Persiában nagy számú orosz tisztek volnának, rágalomnak nyilvánítja. Eppen úgy valótlannak állítja, hogy Duhamel tñok a Heratot ostromló sereget vezényelte volna, ellenkezőleg az öreg ur, mint államtanácsos Ő Pétervártól, s három testvére Persiában. Az is kóhalmány volna, hogy Birinlow alatt 50 ezer orosz a Sah intéseére készen állana Krim határát átlépni; e hír ugyan egy pétervári sürgöny alakjában el van terjesztve, de éppen nem származik Pétervárról, és nem is lehet komolyan venni. Így e berlini hírlap, mely orosz érzelméről ismeretes, s csak azt és annyit szokott kibeszélni, mind északi magas elvokonai felszabadítja.

— A „Nord“ szerint Angol-Franciaország s az Egyesült-államok eltökölvék a chinai polgárháborúba beavatkozná.

— A conferentiáról még nem tudni mikor kezdődnek, csak annyit mondanak bizonyosint, hogy aztán hamar végződnek. E mellett szól Moraynak a január végén egybegyűléndő törvényhozó test elnökévé lett kinevezése, amár a conferentiák bevégezéséig sz. Pétervárt fog maradni.

A „Globe“ párisi levelezője szerint a turini kabinet Oroszországhoz jegyzéket intézett, melyben fejtegeti azon okokat, melyeknél fogva a Bolgrád kérdésben Angliával kénytelen szavazni. E szerint Angliának kétségtelen többsége leend az értekezleten.

A „Revue Contemporaine“ Párisban, dec. 16-án egy cikkel hoz, melyben megjegyzi, hogy szavazat többség fog a conferentián dönteni. Franciaország pedig, ugymond, eddigi véleményét a Bolgrád-kérdésben nem változtatta. Nem is szükség már, Franciaország, mint sejkik, kéz alatt fölszabadítja Szárdiniát az angol részére állásra, hogy így lehetővé tegye a többséget, nagyon felbőszült frigyestársának kikölvén csakugyan azt, hogy ő maga előbbeni nézete mellett maradjon.

A „Post“ párisi tudósítója azt igyekszik megmutatni, hogy a nápolyi király elleni gyilkos merény „arrangirova“ volt a végett, hogy őt népszerűvé tegyék. Ki hinnie illyest?

A „Times“ egy nápolyi ember után a nápolyi viszonyokat így jellemzi: A nápolyiak nem oly vidor nép többé. Nincs kedvök utca kravallakra; hanem erkölcsi eszközökkel töreksznek a piemontizmus vagy belgához hasonló alkotmányt ivni ki. A lazzaronik kis részét kivéve, min-

den osztály ellene van a királynak; — amnestiás engedményeit nem sokra becsülik. Mióta 24 új tábornokot neveztek ki, a hadsereg is eléggellett. — Az örökös hg. is feszült állapotban van szülőivel. — Az ischiai 42 politikus foglyi közül csak egyet lehetett rávenni, hogy kegyelemért folyamodjék, s két nap mulva halva találták. Mindez iszonyu erkölcsi forrongásra mutat. E mellett nagy inség sal.

— Nápolyban egy francia küldöttség az idegenek nevben szerencsekívánó feliratot adott át a királynak, melyben a merény fölötti mély bosszankodását fejezi ki.

— Majdnem bizonyossá válik, hogy Anglia folyvást fegyvert és lőport szolgált a szicíliai felkelőknek, a mit annál könnyebben lehet, miután a nápolyi, hajónak nagyobb részét Nápoly előtt központositván, szicíliai partjait minden felvigyázat nélkül hagyta.

A „Gazz. di Venezia“ tudósítása szerint, a pápa ő szentsége 24 egyénnek, kik a forradalomban a felkelők élén álltak, s ezeken kívül a forradalmi parlament 36 tagjának megkegyelmezett és nekik a pápai államokba visszatérést megengedte.

A „Chronicle“ dec. 11-ről a következő távirati tudósítást hozza Berlinből: „Ma értesültünk, hogy a neuchателиt nyet nem Párisban az értekezlet, de Londonban azon hatalmak követei elé fogják terjesztani, mely hatalmak az 1852-dik évi máj. 24-kei jegyzőkönyvet aláírták. Poroszország egyebiránt — úgy mondják — ez ügyben jobban szeretné bírni a francziák csiszárját, mint Palmerston lordot.

Más oldalról azt írják, hogy a neuchателиt ügy korántsem ily békés állású; a porosz hadsereg, melynek hangulata a király előtt eldöntő súlylál bir, harczosa hevülést kapott, s az országgyűlés alkalmasint folyamodványt intézend a királyhoz, melyben 100,000 rendes katonának és 30,000-nyi tartalék mozgósítására fölkéri, kijelentvén, miszerint a kamarák készek a kormányynak 20 millió tallérnyi rendkívüli hitelt megszavazni. Azon ellenére, miszerint, Svajcz a maga hegyei közt megközelíthetlen, a „K. Z.“ így kiált fel: „Ki lesz oly bolond, hogy a hegyek közé menne? Mi a schaffhauseni cantont megszállhatjuk, azután pedig várhatunk, míg a Svajcz észére tér.“

A Svajcz nem is várja Berlinből az észreterítést, mert ő erre nézve mindig otthon van, — s csak közelebb nyitott 23,000 frank hitelt a hadi felszerelések kiegészítésére. Ez öszszeg nagyon kicsinek tűnt fel némely lap előtt, a mely nem ismeri a svajci katonai igazgatás sajátosság természetét. A svajci hadsereg maga a nép, az öszszes nemzet, mely vesző idején fölkel a maga tüzhelyének és intézvényeinek megvédésére minden idegen megtámadás ellen. A vezénylő főnökök a fegyverforgatásban tapasztalással bíró jobb polgárok, a kik béke idején kardjokat és egyenruhájokat ismét letezik. Imigy biztosít a Svajcz magának jelentékeny katonai erőt kevés költséggel, s ezért nincs többre szüksége 230,000 franknál a hadi felszerelésre. Azonban tudni kell azt is, miképp a sonderbundi harcz óta a nagy cantonok fegyvertárai igen szép lábon állnak.

— A nápolyi király elleni merénylet Párisban, mint képzelhetni, igen nagy benyomást tett. Attól félnek, hogy az éppen nem fogja a jelen bonyodalmakat kevesbitni, minthogy a nápolyi kormány szintegy, mint a nyugothalmi kabinetek e közbejött esetet saját politikájuk érdekében használnadják fel, a mit, egészen ellenkező álláspontjokhoz képest, valóban lehetnek is.

Oroszországnak a Káspitenger melletti készületei a francia kormányt sokkal inkább foglalkodtatják, mint hinné az ember, s daczára azon jó fordulatnak, melynek jele az értekezlet létrejövésé, új bonyodalmaknak néznek eléje a jövő évre.

Egyebiránt a francia kormány sem alszik el a maga borostyánián, s újabb harczai események lehetőségire látszik gondolni. Chalonban egy nagy hadi tábor állítását határozta el s e végre igen jelentékeny kasszájtásokat tétetett, mik nagy öszszekbe fognak kerülni.

A „Presse“ szerint úgy látszik, hogy a bécsi kabinet volt az utolsó, mely a congressus megnyitására egyezését adta, még pedig hirszerint, a francziák császára sajjákezü levélének következtében, mely az austriai késlekedésnek végét szakasztá.

— A követválasztás nagy mértékben foglalkodtatja a francia ellenzéki köröket, s a néptömeg hangulata főleg, mi a vezéreket teltre ösztönzi. Párisban arra számítanak, hogy legálabb felét a követeknek ellenzéki szellemben választják a kamarába. Abban egyeztek meg, hogy a választást csak oly férfiakra irányozzák, a kikről határozottan föl lehetni, hogy az esküt meg fogják tagadni. Nyilvános czéja a köztársasági ellenzéknek ez alkalommal egyedül demonstratio csinálásra szorítkozik.

UJ POSTA.

A „Journal de Constantino“ f. hó 8-iki számában jelenti, hogy „az oroszok mult hó 22-kén Suchum Kálet fegyveres kézzel ismét bevették. Mult hó 23-kán egy török brigád és 18 kisebb török járművet azon örv alatt, hogy a hajópirok nem voltak szabályszerűek, lefoglaltak. A kikötőben horgonyzó több török hajó ellant és visszatért Trapezuntba, hol a hatalmasság, nem sokáig nézheti a háborút teltelenül. A pétervári katonai osztályi irodában még e-

le hír valószínű talál, akkor a congressus valószínű fog még nagyobb kétség alá jöni, mint már is látszik.

Az érdekes hírek egymásra kezdenek jöni, mintha az évnek folytala előtt minden nagy politikai baj le akarna folyni s új évre üres tiszta helyet hagyni a friss békének, mert pax per belaparat. Mint Marseilleből 15 ke estéről táviratozzák: A „Journ. de Const.“ szerint „az angol expedíció már elfoglalta Ormay és Karak szigeteket. Persia egy kiáltványban elfogadja az Angolszágtól izent háborút Suchum

Kaléht Philipsen orosz tábornok vette be — mint ugyanezen lap jelenti. A harcz igen nyakas volt.“ — A dolgok ilyen fordulatában aztán ki a manó remélje, hogy Angolsország egyhamar hadihajóit a Feketetengerről elparancsolni öszintén akarja.

Az orosz érzelmű N. Pr. Z. írja: „Ugy hiszik, miszerint Oroszország előadandó esetben Persiának segítségét adand Anglia ellen. A Káspitengernek ura levén e tenger déli partján Asterabadban mindig képes egy hadtestet kiszállítani; az Asterabadból Heratba vezető mintegy 400 angol mérföldnyi út nagyobb részt termékeny tartományokon visz keresztül s maga a Herat völgye képes bármí hadsereget, Oroszország által ott felállítandó, fenntartani. Onnan pedig Keletindia határa szünetlenül fenyegetve s izgalomban volna tartva.“

Marseillei sürgönyök megerősítik ugyan azt, hogy Feruk Khan és lord Redcliffe a nehézségek nagyobb része fölött egyetértenek, de hozzátézik, hogy a persa követ folytatja útját Páris felé. — Majd visszatértek fogják a még oldatlan maradt pontokat eldönteni. — Párisi hírek szerint a külügyminiszternek egyhivatalnok elment Marseillebe, Feruk Khan elfogadására. A párisi angol követ sajnálkozását nyilvánította a francziák moánynak a miatt, hogy Anglia kivallott ellenségének küldöttét oly kitűnő fényvel készülnek fogadni.

Stambulból írják dec. 10-kén, hogy ott közelebb nagy égs volt, mely 300 házat pusztított el. Írják azt is, hogy az eddig angol szolgálatban állott lengyel legiot most már a portavendit át Riza basa 9 kén szemlélt tartott felette.

— Nápolyból nov. 22 ke óta 8 gözös küldetett Sziciliába, hogy az ottani pártok fölött örködjének, s hogy a Malta ből a felkelőkhez küldendő erősbítéseket elfogják. Egyebiránt a szicíliai felkelésről Párisban minden biztos tudósítás hiányzik, csupán annyit álltnak, hogy némely felkelő csapatok a hegyeket megszállva tartják s erősbítéseket kapnak.

— A merényléről jelenti a „Giornale del due Sicilie“: Az orgyilkos neve Agesilaio Milano, calabariai, 26 éves, 1848-ban orosz viaslet miatt a tanodából kizáratott, később a felkelőkhez csatlakozott, a kir. csapatok ellen küzdött, 1852-ben azonban amnestiát nyert.

— A neuchателиt ügyben a Svajcz semmiképpen nem akarván hajolni, törésre kerül a dolog maholnap. A porosz kormány nagy hadtest mozgósítását akarja munkába venni. A francia hivatals „Moniteur“ is f. hó 17-kén oly hangon szóllt meg, mely sokak előtt semmi kétséget nem hagy fen, hogy Napoleon császár a lehető öszszeköttözés esetében Poroszországgal tartana; míg mások az egész czikket vagy a Párisban lévő porosz hg. iránti udvariasságnak, vagy legfeljebb egy kis megijesztésre számított fogásnak tekintik. A muszka természetesen Svajcz ellen van, sőt szeretné azt az európai államrendszerből egyáltalában kikerekíteni s jéghegyeivel együtt Sziberia valamely pontján elhelyeztetni.

— Ausztria és Szárdinia édesednek egymáshoz, mióta a legmagasabb ausztriai császári kegyelem folytán a lombárdi compromittáltak javainak zár alól fölmentést történt, sőt már említik azon diplomatát is, ki Piemontot Bécsben lenne képviselendő, s viszont a ki Ausztriát Turinban.

— A spanyolországi hivatalos hírek nem kielégítők. Madridból csapatoknak kellett elindulni több fenyegetett pontra. A corsesek öszszeg nem hívása miatti elégtelenség mind inkább növekszik.

— Sz Pétervári megerősítésére szorgosan folynak az előkészületek, e célból egy híres mérnök — Dehn tñok — elnöksége alatt bizottmány alakult, melynek tagja Tottleben tñok is. — A tulai fegyvergyárból új és tökéletesített készítésű fegyverek szállítottak a különböző hadtestekhez.

— A New-yorkból legújabbán érkezett elnöki izenet kárhoztatja a belszakadásokat s a külföld irányában mérsékletten nyilatkozik; az Angliávali differenciákat kiegyenlítették nevezet, s megemlíti a Szund-vám fizetést, mely f. évi június haváig tényleg tartott, mely ellen Amerika mégis folytonosan óvat szet.

Ujabb tudósítások szerint e pillanatban nem az értekezlet, hanem a persiai ügyek foglalkodtatják a diplomatiai köröket leginkább. Orosz levelek után, mint bizonyos emlegetik, hogy I. Kozlowszki tábornok e perczben 40,000 emberrel áll Persia határán. Azt is hozzá teszik, hogy az orosz kormány kész akarván lenni minden esetlegre, 5000 ember öszszpontosit Wolhyniában és Beszszarabiában. Azt hiszik, hogy Franciaországnak lehetlen ez ügyben hivatalosan be nem avatkoznia.

O dessából is így írnak: „Itt általános hiszik, hogy Oroszország, mint ázsiai nagyhatalmasság, nem sokáig nézheti a háborút teltelenül. A pétervári katonai osztályi irodában még e-

sa határokon egy 40 ezer főnyi csatlakozó se-
reg összpontosuljon. E tudósítás Stambulban nagy
izgalmat okozott, s a fényes porta is Erzerum-
ban Ismail pasa vezénylete alatt egy 35 ezer
főnyi figyelő hadtestet állított fel, hogy részéről
is Elő-India kulcsát, Euphrát környékét fő-
dözzé, és a persa határokra felvigyázzon.

Fontos események vannak készülődésben: nem
csak Ázsiában Oroszország, Anglia,
Törökország és Persia fegyverben ál-
landanak: közelkészen állnak a déli és kaukáz-
i hadsereg orosz csapatai állomásaikon maradnak.
A hátulso tartomány — Orosz-Le gyelország —
telé vonulás megszüntetett, — s tulszán nélkül
feltehető, hogy 1857. évi tavaszon Wolhyniá-
ban és Beszarábiában 165 ezer főnyi sereg gyűl
egybe, hogy onnan a még most tudva nem levő
helyek ellen induljon.

Frankfurtból dec. 18. ról távirják: „Itteni
lapok sürgőn közölnek Bernből a mai nap-
ról, mely szerint egy orosz jegyzék lón átvadva,
melynek folytán a diplomáciai viszony-
latok Poroszországgal és a Svájc kö-
zött félbeszakadtak. A szövetségta-
nács erre rendkívüli ülést tartván,
a szövetséggyűlés azonnali össze-
hívását meghatározta.

Nyílt posta.

— A „Hölgyfutár“ sz. szerkesztőjének. Szívesen tel-
jesítjük kívánságát. Számát nem tudunk írni, hanem
majd, annak idejében mi is igénybe vesszük a ke-
gyed szívesét. H. S. barátságosan üdvözlő önt, s a-
lig várja a szept. tavasz, midőn majd onnan nyugatról
két dalos madár jöved beröpkedni a szép Erdélyt.
Pár hét múlva novella is lesz. A költeményért előre
is köszönet.

— „Még egy csokot...“ Még egy ilyen verse-
zetet! s megírtuk önnök tehet-éget. A mellékletet 5
pft. fizetendő, minél előbb beküldését várjuk.
— S. P. Pesten. — Küldeményünket kapta-e?
Nem szeretnők, ha eltévedne.
— U. M. Várbelytől. — Sajnáljuk, de a küldött
költeményt nem közölhetjük. Bocssáson meg ön, ha
magánlevelet nem írunk. Lám a „Nyílt postá“-ban,
ha kissé határozottabb és rövidkebb modorban, de épp
oly jól értesíthetjük. Aztán, ne vegye az ég panasza-
tunk nekünk elég elfoglaltságunk, hogy kimentettük
ezek magunkat, ha a beküldött költeményekre el-
mulasztjuk részletes magánválaszt írni. Bérmentett
költeményeit jövőre is szívesen fogadjuk; de figyel-
meztetjük önt, s „mindazokat, a kiket ez illet vagy
illetel,“ hogy régi, bevett szerk. szokás szerint kézi-
íratokat félre nem, vagy visszaküldeni nem kötelez-
hetjük magunkat.

— K. M. Árkoson. — Közreműködésért fo-
gadja köszönetünket. A lapokat már megrendeltük.

Bécsi börze	16	18	19
Államkötélvény 5%	82	82	81 1/4
1854-ki kölcsön sorsh.	268	268	268
1859-ki „ „	126 1/4	125 1/4	126 1/4
1854-ki „ „	108 1/4	108 1/4	108 1/4
Tiszai vasútv. sz. v.	102 1/4	102 1/4	102 1/4
Nyugati „ „	102 1/4	102 1/4	102 1/4
Releti „ „	105	106	106
Éjszaki „ „	254	245	242 1/4
Francia „ „	315	315	314
Nemzeti kölcsön „	85 1/4	85 1/4	85 1/2
Bankrézvény darabja	1057	1058	1058
Földterment. kötelez- vény (Austria) „	88	88	87 1/2
Földterment. kötelez- vény (Magyar) „	76 1/4	77	77
Dunagőzhajózási részv.	578	576	576
Augsburg „ „	107	107 1/4	107 1/4
London 1 font sterling	10. 17	10. 18	10. 18
Páris 500 frankért „	123	125 1/4	125 1/4
Cs. kir. arany „ „	109 1/4	109 1/4	109 1/4
Ezt. „ „	106 1/4	106 1/4	107 1/4

Nyílt tér.

Kolozsvár, dec. 14-én

Tisztelt szerkesztőség! A „K. Közlöny“
21-dik számában M. Várbelyről „Többsen“
aláírással megjelent gyanúsító cikkre fölhi-
vára magat a nemzeti színház igazgatósága — ez
első és utolsó fölvilágosító sorai — a köz-
vélemény előtt magát igazolni.

Röviden a tény ez. Köztisztelőben álló
színesznőnk egyike, elhunyt pálya-társa, —
Kántorné iránti kegyelethöl, — évek óta
elhagyott sírját kipuhította, fölraátoltatá,
s fölbe egy kis emléket követ emeltetett.

A közvélemény, s ebből kifolyólag a hir-
lapok, méltó elismerésben részesítik a t. mű-
vésznő és kegyeltes áldozatát.

Jóakarás jóakarának soha sem áll utja-
ba; nemes tettek, csak rosszakarát lehet el-
lenségé.

Jó, nemes volt-e a t. művésznő említett
tette? — Szükséges helyén van-e azon ne-
hány forintos patak-kő? igazgatóság nem bo-
csátkozik bírálatba. — Ittlen fölötté a köz-
vélemény.

Anynyi bizonyos, hogy nem csak váro-
sokat, de nemzeteit is mutat fel a történet,
melyek nagy halottaik patak-kőből állított em-
lekkövéreket emelnének, csak hogy az
utókor kegyeltes emelhetne márvány oszlopot,
mely kincset, mint a nemzet büszkeségét, föl-
mutathatná az elhunyt nagy hazafiban a ké-
ső maradéknak.

Ezzel kapcsolatban az igazgatóság ellen
is vád emeltetik ezen tisztelt „többsen“ mint-

ha egy vásárhelyi találkozott volna, ki az igaz-
gatóságot bizonyos öszszeggel megkínálta a
nyár folytán, ha egy színelőadást átenged,
melynek jövedelme megosztva, a Kántorné
sírkőve megújítására, s a kisdudovó szük-
sései fedezésére lett volna fordítandó, de az
igazgatóság előtte ismeretes okoknál fogva (?)
ebben nem egyezett meg. Ily kegyeltes áldoza-
toktól az igazgatóság soha se vonta magát vis-
szá. S az utóbbihoz járult is egy előadás ösz-
szeggel minden bizonyos öszszeg kecsesgété-
se nélkül. — Nyugodt önértéssel utasítja te-
kát vissza az igazgatóság ezen vádat. Előtte
mind a felhozott ok, mely miatt az ajánlatot
visszautasíthatta volna, mind azon fölhalált
vásárhelyi, s annak igért öszszége ismeretlen.
De nem ismeretlen azon sok alaku esel-
szövény eszköze, ki változtatott al-nevek
alatt mint „Bolygó Zsidó“ barangolja be
ellentmondó cikkeivel a hírlapok hasábjait;
gyáva megtámadásait az igazgatóság többé fi-
gyelmébe nem veszi. — Verje saját kezével
magát, mely most a ragalom fegyverével tör
az általa annyiszor hírlapilag kiemelt érde-
mekre.

Gyulai Ferencz,

az erdélyi nemzeti színház igazgatója.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

(61)

Előfizetési fölhivás a „HÖLGYFUTÁR“ új évi, 1857-diki folyamára.

E nyolcz év óta fönálló közlönye a társasélet, művészet, divat, és szépirodalomnak,
jövőre is mindennap megjelenik Szépirodalmi részét első rangú íróinktól adjuk, s na-
pi rovataink: a főváros, vidék, külföld, vegyes, bécsi hírek, sat. lehető élén-
ken képviselik a társasélet, és művészet érdekeit. Nemzeti színházunk ügyeivel külö-
nösen kimerítőn foglalkozunk, s a nemzeti irodalom is tömegtelen termékével immár
elég alkalmat nyújt arra, hogy lapunk e tekintetben is határozottabban irányt vegyen. Mel-
lékletek tekintetében is rendkívüli előnyt nyújtunk előfizetőinknek. Minden
hónapban adunk egy eredeti párisi divatképet. Ezenfelül ALTER legel-
sző kelmekekesdőkön biztosítását bírjuk, hogy lapjainkhoz koronként
szövetmintákat fog mellékelni. Minden évnegyedben egy nagyobb arc-
kép, színpadi rajz, vagy tájképpel kedveskedünk olvasóinknak. Ze-
neműveket, és himnuszokat is adunk.

Most pedig minden előfizetőnk megkapja a nagyszerű

MOHÁCS CSATAKÉPET.

E 16 láb nagyságú festmény eredetije Párisban készült THAN MÓR jeles eese-
te után. Kőre metszést pedig az e tekintetben rendkívüli ügyes Grimm eszközölte. E kép,
mely már saltó alatt van, terjedeleme nagyobb a műfaját önképénél, s bolti ára 6 p.
frt. leendő, s így a ki e pompás történeti képet bírnia óhajti, s lapjainkra felvére előfizet
ez számára vidéken 3. helyben 2. pftba fog kerülni; az évnegyes előfizetők pedig még
nyernek helyben 1, vidéken 2 pftot s lapjainkat többi mellékleteivel ingyen kapják. Ily
áldozat természetesen csak egy lelkes irodalombaráttól eredhetett, Tomori A. hazánkfiától,
ki lapjaink tevékenységét méltányolva, ily értékes képpel óhajta annak terjedését emelni.
E nagyszerű, nemzeti életünkben merített képek egy magyar tereméből sem szabadna
hiányozni. Mohácsot évnegyedben előfizetőink is megkapják.

Egész és fél éves előfizetők e képen felül külön meglepetésben fognak részesülni.
A „Hölgyfutár“ egyedüli szépirodalmi lap mely mindennap megjelenik,
s kiadóhivatala jövőre a szerkesztőségnek tévén, legpontosabb szétküldése iránt is felelősség
vállaltatik.

Előfizetési föltételek.

Évnegyedre: (jan — mart) mindennapi küldéssel vidéken 5 frt. p. p.
Félévre: (jan — június) „ „ „ „ „ 9 „ „
Egész évre: (jan. — decemb.) „ „ „ „ „ 16 „ „
Évnegyedre: (jan. — mart napi szétfordással helyben 4 „ „
Félévre: (jan. — június) „ „ „ „ „ 7 „ „
Egész évre: (jan. — december) „ „ „ „ „ 13 „ „

Az előfizetéseket mielőbb beküldeni kérjük, nehogy mint már többször történt
többeknek csak hiányos példányokkal szolgálhassunk. Most különösen mindenkinek érdeké-
ben van, hogy „Mohács“ot mielőbb megkapja. Az előfizetéseket (a „Hölgyfutár“ szerkesz-
téséhez újvilágutca 1. szám) kérjük intéztetni.

Cyűjtőknek minden hat után egy tisztelet példányval szolgálunk.
Pest, december 1-én 1856. a „Hölgyfutár“ szerkesztősége.

(58)

Dr. Hartung-féle cs. kir. szabadalmazott

CHINAHÉJ-OLAJ.

A hajnövet megtartására
és szépítésére;

egy üveg használati utmutatással együtt 50 pkr.

NÖVÉNY-HAJKENŐCS,

a hajnöves föléllesztésére és erősítésére; egy köcsög használati utmutatással
együtt 50 pkr.

A dr. Hartung-féle hajnövesztő-szerek, hebizonyult kitűnő jó tulaj-
donságai s jutányos árai által igen kedvezőleg különböznek az oly sok
részről dícsért macassar, lapugyókér- s minden más egyéb hajolaj és hajkenőcsöktől, s e
szerint azok méltán; mint e nemben a legjobb és legjutányosbak lelkiismeret-
esen ajánlathatnak. Eziránt kimerítőbb leírások ingyen szolgáltatnak, és magok a szerek
valódi és nem hamisított állapotban kaphatók Kozsvárt egyedül a Wolif testvé-
rek gyógyszeráránban; valamint

Szebenben: Zóhrer Ferencz-nél, Brassóban; Stenner, Hoffmann és Ko-
nopaseknél, M. Várbelyt; Fogarasi Demeternél, Tordán; Vélies Györgynél és
Segesvárt: Misselbacher J. B-nél található

(62)

Előfizetési Felhívás.

MAGYAR NÉPLAP

1857-dik évi folyamára.

Félve, lesz immár, hogy a „Magyar Néplap“ mint politikai, ismeretterjesztő
és szépirodalmi képes újság a t. közönség kezén forog s ennek részvéte és párt-
fogása növekedésével szerencsés dícsékedhetni, mi legjobban tanúság arra nézve, miszerint
a nyeresékedésre számított idegen kiadói gyámság nélkül is képesek voltunk program-
munkban hirdetett magasabb feladatunknak megfelelni.

Jelesebb íróink közreműködésével ezennel is minden lehető elkövetünk, hogy a t. köz-
önség méltányos kívánságait kellően kielégíthessük. Lapunk, mint legelőször magyar
politikai lap az egy hétben többször megjelenő lapok között, valamint eddig, úgy jövő-
ben is hetenként kétszer hozandja a nagyvilág legújabb politikai híreit,
hazánk közügyeit érdeklő társadalmi mozgalmait, s nem szűnünk meg tanulságos és
mulattató tárháza lenni a jól válogatott cikkek és képeknek, mik föleg tiszta e-
redetiség, tartalmasság s nemzeti szellem és irány által fogják magukat ezen-
tel is kitüntetni. A közkedvességet nyert „Hajdan és most“ képeket jövőben is fog-
juk folytatni.

Mivel lapunkat nem önmagunk, hanem a t. közönség kedvéért adjuk ki; — hogy a
lapunk körüli teendőkre, javítandókra nézve tájékozhatassuk magunkat, s így a közkivánságot
teljesíthessük, hazafiúi bizalommal szólítjuk fel t. előfizetőinket, hogy az
újévi előfizetési beküldésekör lapunkra vonatkozó észrevételeiket s
becses tanácsait is szíveskedjenek közölni.

A kitűzött cél elérésére minden a lapunkban megjelenő kitűnő eredeti cik-
két 40 — 10 pftjával; minden jeles költeményt 1 — 10 darab arannyal di-
jazandjuk. Egyéb iránt, ha a szerző úgy kíváná, önmaga is meghatározhatja művének
díját.

Hogy néplapunk mentül több hazai hírt és mozgalmat közölhesen rendes vidék;
levelezőinknek a tiszteletpéldányon kívül a magyar irodalom újabb termékeiből leve-
lek száma és érdekességéhez képest emléket küldünk.

Ilyképp mind a t. cz. közönség kívánságait, mind az írók méltányos igényeinek eleget
tenni akarván, oda fogunk törekedni, hogy lapunk valódi néplap legyen s benne szeretett
édes hazánk minden tagja fölölje azt, mi követelésének óhajtsának s izlésének megfelel.

A „magyar néplap“ hetenként kétszer azaz: szerdán és szombaton
egy-egy negyedről jelenik meg. Előfizetési ára: Pesten házhoz hordva s vidék-
re postán megküldéssel évnegyedre (azaz január, február és márcziusra) 1 fr. 30 kr. pp.
Félévre 3 fr. Egész évre 6 fr. p. p. Mindennemű hirdetést olcsó árért (egy négy hasábo-
petit sor 4 pkr.) s ha kívántatik rajzzal is közöljük. Előfizethetni: Vidéken, min-
den cs. kir. postahivatalnál, Budapesten a „Magyar Néplap“ irodájában (váci-utca
2-ik sz. alatti földszint.)

Azoknak, kik félévre fizetnek elő egy nagyszerű és lélekemelő, magyar
történet valamely nevezetesebb eseményét ábrázoló képpel fogunk kedveskedni,
mely majd szabadiszményül is szolgálhat.

Gyűjtőknek minden 10 előfizető után egy-egy tisztelet példányval kedveskedünk;
annak ki 20 fél éves előfizetőt gyűjt, a tiszteletpéldányon kívül Petőfy Sándor költemé-
nyeivel, a 20 egész évet gyűjtőnek pedig Csengeri Antal által magyarított Anglia tör-
ténetével kedveskedünk.

Az előfizetési és hirdetési pénzt, valamint egyéb küldeményt is bérmentesen ily
címmel kérjük beküldeni: „A Magyar Néplap irodájának“ Pesten, váci-utca 2 szám
földszint.

A megrendelést minél előbb kérjük beküldeni, részint, hogy a nyomtatandó példá-
nyok száma iránt magunkat tájékozhatassuk, részint, hogy a czimszalagok nyomása miatt az
illető példányok szétküldésében hátramaradás ne legyen.

Az előfizetési pénz beküldésére a t. előfizetők kényelmére az itt leszelendő levél al-
kalmazható.

A zavarok kikerülése végett a név, cím lakhely és utolsó posta állomás olvasha-
tó, hibátlan följegyzését kérjük.

Zajtalan szerény közreműködés, a nemzeti irodalom érdekének komoly és buzgó e-
lőmozdítása, — a jó, igaz, és hasznosnak megkedveltetése, a téveszmék szenvedély nél-
kül utbaigazítása; — a valódi műveltség, felvilágosodás és jólét terjesztése; — ezek azok,
mik által a „Magyar Néplap“ a t. közönség tartos részvétét s pártfogását kiérdemeli a
legtisztább hazafiúi buzgalommal törekszik.

Pesten, 1856 diki december 3-án.

Szabó Alajos,

tudor és tanár.

A „Magyar Néplap“ kiadótulajdonosa s felelős
szerkesztője.

Előfizetési felhívás

BUDAPESTI VISZHANG

Politikai, szépirodalmi s ismeretterjesztő közöny jövő 1857-évi folyamára.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap egy nagy, s a hirdetések közlése véget másfél éven.

Lapunk tartalmasságát mutatóványzámbeli s rendszeres megtartandó rovataink változatossága mutatja, s szétküldött mutatóványlapunk újmutatással szolgálhat irányunkra nézve. „Hazai ügyek” című rovatban (1-ső oldal és 2-ik oldal fele) „közügyeink fölötti tájékozó szemle” után lapszemle jő, hogy a magyar időszaki sajtó figyelmét érdemlő cikkeket kivonatolva mindenki olvashassa, s a drága napilapokat nélkülözhesse; ezután pesti vidéki cikkeket, levelezéseket, s végül fővárosi s vidéki apróbb hírek.

„Politikai szemle” című rovatban (2-ik old. fele és 3-ik old.) a napi események fölötti tájékozó szemle, a politikai láthatár fölemelkedett pontjainak megjelölése után Vesztriai birodalom, Francia, Angol, Olasz, Német, Spanyol, Oroszország, Északamerika stb. következik. Ezután birodalmi s külföldi vegyes apró hírek s végre „Legújabb s telegráfai tudósítások.”

Szépirodalom című rovatban (4-ik és 5-ik oldal) Költmények, rövid társasági történeti, s humorisztikus beszédek, többnyire olyanok, hogy legfeljebb három számban bevégezzenek. E rovat végén állandó metszvényeink szövege.

Metszvényeink többnyire eredeti rajzok vagy festmények után készültek, hazai tárgyak, s e mellett a politikai események színvonalán álló nevezetesebb külföldi egyének arcképeit időnként közlünk.

Irodalom és művészet rovatunk (6-ik oldal) Önálló irodalmi cikkeket, a magyar jogélet figyelemmel kísérését, könyvismertetéseket, az akadémia s term. tud. társulat üléseiben felmerülő tárgyakról rövid közléseket, a pesti nemzeti, kolozsvári, szabadkai, aradi színházokról rendes tudósításokat, műtészeti cikkeket a festészetről stb. hozand.

Társunk (7-ik oldal) minden tanulságos és mulattató apróságoknak tárháza lesz. Itt engedünk tért a szatíráknak és humornak, mely adomákban s apró közleményekben a szépek, jónak és nemesnek érdekében nyilvánulhat. Itt közlünk Esp. Brown egy utazó angol leveleit, s a közhasznú felfedezéseket sem hagyjuk érintetlen.

Végre a 8-ik oldal: hivatalos rendeletek egész terjedelmében; kinevezések; hivatalos hirdetések, s magán hirdetések kivonatai; megjelent irodalmi érdekességek; zene-darabok jegyzéke; közrebeszátott előfizetési felhívások kivonata; bécsi börze; külföldi börze; a kis és nagy lotériák kijött számai; Pest; vidéki árak; vizállás minden hajozható folyónkon; pályavonatok menetrendje; gözhajók járása; gyorskocsik járása s minden oly tárgy, melynek tudása a közönséget érdekli. A hivatalos terjedelmesebb rendeletek gyors közlését mellékelve közöljük.

Ezeket felül minden havi utolsó számban egy utasító s figyelemzést kimutatást közlünk gazdák s jó gazdaságnyok számára, a következő hónapban a háztartás, kertészet stb. s költségvetésben végzendőkre nézve. E kimutatást gyakorlati gazdánk s kertészeink egyikétől nyerjük.

Magán hirdetéseknek nagy tért nyitunk a mellékletben; még pedig mindeniknek tetszésétől függ a beiktatási díj meghatározása. Egész oldalt elfoglaló hirdetés egy-szeri beiktatásáért 32 pfrt, 1/2 oldalnyiért 16 pfrt, 1/4 oldalért 8 pfrt, 1/8 oldalért 4 pfrt, mely még mindig jelentékeny hely 3 pfrt — küldendő be a hirdetéshez mellékelve, magától értetve, hogyha valaki terjedelmes hirdetést aránylag csekély díjjal küld be — az kisebb betűvel nyomatik.

Lapunk a legolcsóbb magyar lap.

Kétszer jelen meg hetenként metszvényekkel, s legváltozatosabb tartalommal, mégis az előfizetési díj:

Pesten házhoz hordva, egész évre csak 4 pfrt, fél évre 2 pfrt, évnegyedre 1 pfrt.

Videken és a birodalomban egész évre a mostani ár 5 pfrt, fél évre 2 pfrt 30 kr, évnegyedre 1 pfrt 20 kr.

Külföldön a postai szétküldés költséges volta miatt egész évre 8 pfrt, fél évre 4 pfrt, évnegyedre 2 pfrt pp.

Tisztelt gyűjtőknek tíz előfizető után tiszteletpéldányt biztosítunk.

Az előfizetési pénzek, hirdetések s hirdetési díjak a „Budapesti Viszhang” kiadó hivatalának Pesten, Zöldfaltecz 3 szám — bérmentesen — hova előbb — beküldendők, nehogy élelejn az összehalmozódott címek nyomása miatt a lap szétküldése némiképp késleltessék, s illagyi Virgilt.

szekesztő-tulajdonos, és kiadó.

A most három éve Dreza mellől hozatott angol sertésemelési siker és elismerés következtében gazdaságunk ezen ága előmozdítására a lehető legtöbb ohajván tenni, egyenesen Angolhonból meghozattam az ott elismert, legjobb három fajsertést: — ugymint a sok szörű berkshirit, a fekete kevés szörű essexit és a fehér kevés szörű leicesterit; mind három fajnak megvannak Angolhonban pártolói, mi arra mutat, hogy egymásnak méltó vetélytársai. —

Nem akarok az említett sertésekkel magán üzletet folytatni, de sőt örülnék, ha ezen hasznos állatok honunkban mentő inkább terjednének, s több keresztezési kísérletekkel idevaló fajokkal sertéseink nemestése mentől gyorsabban haladna.

A most ujon érkezett 3 faj sertés bármelyikéből egy 8 hetis malacz ára 40 p. frt. A Dreza mellől hozatott sertésekből, vagy minthogy ez is Angolhon Suffolk kerületéből való; a suffolkiakból egy 8 hetis malacz 30 p. frt. Mongolicza koczából származott malacz 10 p. frt. Félvér koczából és televér kantól született 15 pfrt.

A Dreza mellől hozatott fajtól több kanjaim lévén, jó fajtól való koczákat hagatek velők, mások számára is. Ara egy kocza hagateknek: egy malacz választásom szerint.

A megrendeléseket kérem gazdaságom felügyelőjéhez: Elek és Istvánhoz intézni, hogy a megrendelések rendje szerént tudhassuk a malaczok létét a megrendelőkkel.

A ki úgy akarja Kolozsvárt veheti át rendelt malaczait, melyeket darabonként 1 p. forintért bészállítatok.

Gr Bethlen Sándor

Alóltirt tisztelettel jelenti, hogy közelebből külföldön járva, többféle legújabb divatu arany és ezüst ékszereket hozott, melyekkel a t. cz. közönségnek legújantóább áron kíván szolgálni. Továbbá bécsért minden ocska aranyat s ezüstöt ujjal is.

Kolozsvárt, piacszor 455 sz.

Szatlmári György, ezüst és arany műes.

Fog- és tagfájdalmak.

Már hosszabb idő óta szenvedett Teréz unokahugom csúzos fog- és tag fájdalomban; valamennyi szer, mi csak használtam, mind sikeretlennek bizonyult be. Ekkor hallám hírt a Goldbergerféle galvano-electricus csúzláncoknak s azonnal vettem egyet belőlük. Ennek használatát eleinte ugyan kissé növelte a fájdalmat, de mivelhogy a fájdalom sajátságos érzés volt öszszekötve, azért azt a csúzlánc hatásának véltem tulajdoníthatni s jó reményt tápláltam. Reményemben nem is csalókoztam, mert kevés nap múlva unokahugom minden fájdalomtól megszabadult.

Aussig, Csehországban.

Kühnelt Ferencz, esperes.

Fülzugás. Siketség.

Már több éven át nagy fülzugásom volt, mi utóbbi időben az által még rosszabbá vált, hogy egyik fülemre egészen siket lettem. Ehhez járult még az is, hogy hegynek föl-fel mentemkor gúgátos nyakfájást éreztem.

Miután többféle orvosi szerek alkalmazása sikeretlen maradt, a helybeli iskolamesternek Köchl urnak tanácsát fogadván el, a Goldbergerféle csúzláncokat használtam, s ezennel felhívtam a tanácsot az igaznak érdekében nyilvános vallomást teszek, hogy én ezen jeles gyógyszernek nem is egészen kéthónapi használatát után mind siketségemtől, mind gúgámtól megszabadultam; sőt hallásomat is újra viszszyartem.

Mahrenberg Stíriában.

Hedi József, községválasztmányi tag, polgár és jószágbírtokos

Csúzos fog- és arczfájdalmak.

A Goldbergerféle galvano-electricus csúzlánc három: in-esúzos fog- és arczfájdalmi esetben csaknem szemlátomásti segélyt idézett elő, mi általa testrei hatása kétségbe vonhatlanul be van bizonyítva.

Eschwege, Hessen v. fejedelemségben. Dr. Schönemann, fejedelmi egészségügyi tanácsos.

Egyetlen bizományos Kolozsvárt: Wolf J. gyógyszerész, valamint: Abrudbányán: Ferenczi Mihály. Beszterczen: Kelp Frigyes és társa, ugy szinte Ditrich Samuel. Szászváron: Spech Gusztáv, gyógyszerész. Csernoviczban: Schmirch Ignác és Zachariásievicz T. Déván: Büchler Elek. Erzsébetváron: Schmidt Andr. Gurahumoran: Láiser K. Szebenben: Zöhrer Ferencz Károlyfejtárvart: Megay M. Brassóban: Stenner F. és Hoffmann J. Lugoson: Arnold J. és Schiessler Ant. M. Várhelyen: Fogarasi Demeter. Medgyesen: Orendi F. J. Szász Sebesen: Weissörtel Fr. F. Szász Régen: Melas Ed. F. gyógyszerész. Sadagura: Grabowicz Elek, gyógyszer. Sereth: Ripka F. Szamosújváron: Placintár Gratián. Székely Udvarhelyen: Kaucz A. F. gyógyszerész. Thórdán: Wélics Gy. és Wolf Gy. gyógyszerészek. Tokaj: Hayduk József. Ungváron: Pollák Lipót és fia.

Orvosi véleményadás.

Alóltirtnak több évek folytán, mind magán, mind több beteg alkalmá volt tapasztalni, hogy POPP J. G. fogorvos urnak (Bécs, belváros, Goldschmiedgasse, 604 sz.) Anatherin-szajvizet nemcsak a száj roz-szaga ellen, hanem a fogak s a foghús erősítésére s azok tisztán-és fontartására a legjobb szerül mutatkozott.

Schäffer Ágoston lovag, m. k. orvostudor, s a bécsi orvoskar tagja. Bizományosok: Wolff J. gyógyszerész.

Dr. SUIN de BOUTEMARD-féle fűszeres

FOG-PÉP (Zahn-Pasta)

Mint tudva van a különféle FOGPOROK használása nemcsak nem elégséges a fogakat minden üleptől tökéletesen megtisztítani s azok fényét ismét helyreállítani, hanem ezen porforma szerek folytonosan használva, m g részint a foghúsra, részint a fogzománcra káros hatással is vannak. E tények több évi tapasztalások gyűjtésére és kémltelődésekre szolgáltat indokul egy célszerűbb formájú fogszert feltalálhatni, minnek eredménye lett: Dr. SUIN de BOUTEMARD FÜ ZERES FOG-PÉPE.

A pép-forma t. i. oly formának bizonyult be, mely a foghúst edző hatásánál fogva egyszersmind a legbiztosab s legártatlanabbb fogtisztító szer, mely a fogak közt képződő állati és növényi elődök (Parasiten) elpusztítását eszközözi, s mely jótékony befolyást gyakorol az egész szájüregre és annak szagára, minél fogva tehát joggal legjobb szerül ajánlhatjuk, mely a fogak — az emberi szépség és egészség oly lényeges részének — művelésére és fenntartására s szenvedő bajok elhárítására alkalmas.

A Dr. SUIN de BOUTEMARD-féle FOG-PÉP tehát, a szépitési vegyszert mostani álláspontra szerént a fogművelésre nézve legnagyobb nyeresémmel tekintethetik, és kaphatni igaz valódiságában WOLF testvérek gyógyszerházában Kolozsvárt, pakétját 40 pkrázárért.

M O I I SEIDLITZI PORA.

Az utolsó párisi világműkiállításon a hivatal s Wiener-Zeitung szerint minden hasonló házi orvosszeret felett **egyes-egyedül** méltóztat **jutalom-médallionra**, s a nemzetközi bíróság ezen souverain ítélete által megczafolhatlan bizonyítvány van adva arról, hogy ezen készülmény minden kül- és belföldi ily-szerű készülményeket jószágával és becsességével felülmúl.

Egyedüli központi szállító raktár: Bécsben a Gólya czimerű gyógyszerház, Tuchlauben, a Wandl-hotellul szemben.

Egy bepecsételt satul ára: 1 ft 12 kr p. p., a melyhez pontos haszná-lásmódi utasítás van mellékelve, különböző nyelveken.

Főraktár Kolozsvárt: RITTER TRAUGOTT özvegye gyógyszer-tára, b. Monostortczában, Szászváron SPECH gyógyszerésznél, Besz-terczen SZONGOTT, Déván BÜCHLERNÉL.

Ugyan ott mindig kapható: Csuka-máj olaj (Darr's Leberthran-öl!) eredeti minőségében illatosított. Pyretrin szajmosó, a fogak és foghús tisztán és épen tartására, fog-cseppek, hűlésből eredő súlyos fogfájás ellen.

NÖVÉNY-FOGPOR

G. J. POPP-tól,

Fogorvos s az Anatherin-szajviz sat. kiv. tulajdonosa.

E növény-fogpor aként tisztítja a fogakat, hogy naponkénti használata által nemcsak a szokott, annyira kellemetlen borkó távolíthatik el, de a fogak zomancza fejeirebb és gyöngédebb lesz; erősíti a foghúst, s ezáltal a már megromlott fogak épségét visszaadja, és kellemes illatával a száj legrosszabb szagát is eltávolítja.

Egy skatulya ára 36 kr p. p. Található Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerházában és Tordán Wolff Gábornál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.